٢٠٩ ـ باوی کور دەواری

بەشی مێژویی

نیزامی کۆمەڵایەتی و سیاسی کوردەمادەکان:

کوردەمادەکان کەلە هەوەڵی قەرنی حەوتەمی پێش زاینی زنجیرەی خۆیان بنیات نا، لەسەرزەوینێ ئەژیان کەلە شیمال (باکور)ەوە، بەرۆخانەی ئەرەس، لەرۆژهەلاتەوە بەکەویرو لە خوارەوە (جنوب)و لە رۆژ ئاواوە، بەکێوەکانی ئاگرێ ـ زاگروس ـ ەوە ئەنوسێ.

نەتەوەی ماد لەتیرەو هۆزگەلی جیاجیا پێک هاتووە.

وەک: ١ ـ کارا (KORA) ئەم ناوەبەخەڵکی ئازادو چەکدار ئەوترا، کەوابو، کاراهێزێکی چەکدار بووە، کەگشت ئەفرادی ئازادی سەرزەوینی مادی تیابووە. ئەمڕۆلەزمانی کوردییابەمرۆڤی کارزان و شارەزاو ئازاونە بەزو بەکار ئەبێژن: کارا، کارایە.

٢ ـ کورتش (Kurtash) ناوی هاو بەشی کرێکارانوکاربە دەسانی جۆراو جۆر بووە. کورتش ئەکرایە سێ بەش:

ئەلف: پیشە وەران، و غەوارەیی (وەک سومیریان، میسریان، یونانیانو...)

ب ـ کار بە دەستانی دەم و دەسگای ئابوری،میری و... کەحەق دەسیان نەغد وەرگرتووە.

ج ـ ئەوانەی، سەپانو دروێنەوانو جوتیارو وەرزیربونوکاری کشت وکاڵیان بەرێوە بردوەو حەق دەسیشییان لەهی ترزۆر تربووە.

٣ ـ موغان یا موبیدان یا مەجوسان،ئەمانە بێجگە لە ئەرکی بەرێوە بردنی کارو باری ئایینی خەڵکی، خاوەنی ئیمتیازگەلی سیاسیش بون.

۴ ـ ئەندامانی کۆڕە ڕێکخراوەکانی، ماد.

۵ ـ شارەوانان واتا: ساتراپگەل کەفەر نانرەوایانی ئوستانەکانی [1] سەرزەوینی جۆراوجۆری تابیعی حوکومەتبون.

١ـ کە بەداخەوە بۆ زاراوەیی ئوستان برا کوردەکانیی گەرێن واژەیی پارێزگە ـ یان، بەکار بردوە کە تەرجەمەی (محافظ)ی عەرەبیە کە چی ئوستان کوردی یەیا لە نێو ئاریا نیژادانداا، موشتەرەکەو بە وێنەی هاو بەش بەکاردێ (شە پۆل).

٦ ـ ویسبودان ـ ئەمانەش سەرۆکی بنەماڵە هـۆزە نـاو خـۆییەکـان بـون. لەڕوی ئەوبەڵگـانەی‌وا، لەبـارەی حـوکومەتی، مـاننا یـەکـانەوە کـەلەکـۆنترین‌و گـرینگترین حوکومەتەکانی سەرزەوینی ماد لەقەڕنی حەوتەم‌و هەشتەمی بەر لەزاییندا، بەدەسەون، ئەشێ تارادەیەك تایبەتی یەکانی دام‌و دەسگای حوکومەتی کوردە مادەکان بزانرێن‌و بناسرێن. میرە ماننا یەکان کارو باری وڵات‌و نیشتمانیان بەشێوەی شوراو راوێـژی پیـاوەزنان و زانایان وکاراو ڕدین سپیانی گەل بەرێوە، بردوە.

هێری دۆت، لە بارەی دیوك + دیوکس هەوەڵێن، پاتشای کوردە مادەکانەوە ئەنوسێ: دیـوك‌قەڵاو کـۆشکێکی، واتـا: ئیکبـاتانای،[۱] بـۆخۆی سـازکردو لەخـەڵکیشی ویسـتبو، کەلەدەورو بەری، ئەوقەڵایە خانو بەرە، سازکەن‌و ژیان، بدە نەسەر...

وەك ئەزانین موغەکوردە مادێك بەناوی (گۆماتا) کە، بەردیای مەجوسیشیان پێی گوتووە لە چواردەی مانگی ویخن (مارس)ساڵی **۵۲۲** بەر، لەزایـینیدانـیشتە سـەرتەختی پاتشایی و دوایي بەحوکومەتی هەخامنشیان هێنا. هێری دۆت، ئەبێژێ:گۆماتا،کارگەلێکی زۆر پڕسودو پڕبایەخی بۆخەڵکی وڵات، جێ بەجێ کردوە. تەنانەت کاتێ کوژرا هەموکەسێ لە ئاسییادا خەفەتیان بۆئە خواردو پیان حەیف بو،بێجگە لە داریوش شاکە بە فێڵ‌و لەڕوی حیلە و حیلاندنی ئەسپەوە بو بەشا.

۱ ـ ئەڵێین: لە پێش هاتنە سەرکاری گۆماتا باری ئێران زۆرخـراپ بـووە و خـەڵك لەکزوکەساسی وهەژاریدا بون،زۆریش نارازی بون،کەداریوش بە ناوی (بلاوبونەوەی‌درو) ئەوبارە بەخراپەناوئەبات. گۆماتا، هەنگاوی باش باش‌و پڕسودی بۆباش بونی باری ژیان و ژیاری چینە زەحمە تکێشەکان و ڕزگاربونی، ئەوان لەدەس زڵم‌و زۆرو بێگارو بێکاری، هەڵگرتووە.

۲ ـ بەتایبەت، گشت مێژونوسان، کەیەکێك لەوانە هێری دۆتە، هەمو، یـەکـ قسەن، لەسەرئەوە کەگۆماتا لەماوەی سێ ساڵا باج وپیتاك وشەکەزەکات‌و سەربازگیری لابـردو گەنجینە و ماڵ و دارایي‌و سامان و موجە و مە زراو جێی لەوەڕ گەوباخ‌و مێگەلەمەڕو ماڵاتی ساماندا‌ران وکاهینان و دراو دارەکانی،بە سەرڕەشایی و هەژارانا دابەش کرد.

---

۱ ـ کە گۆیا لەئازربایجان لای سەبەلان و سەهەند بوە ئەوقەڵایە.

۳- راپەرینی خەڵک و هەستانی (وهیزدانه) دوای کوشتنی گۆماتاو هاتنه سەرکاری داریوش خۆی نیشانەی ئەوه یەکه خەڵک گۆماتایان زۆر خۆشویستووه.

تەنیا پارسه خاوەن سامانەکان لەو نارازی بون ئه بێژن: سەرۆکی حەوت بنەماڵەی تالاّن بەروناسیاوی ئێرانی کەله تیرەی بڕبڕەی پشت وڕەگژی ماکی چینی حاکم‌بونو به (کارن، سورن، مهران، سندباد، سیاهبد، ساسان و زیک) ناوداربون به دژی گۆماتا دەسیان کرد به فێڵ و تەڵەکه، وه لایەنگران و پیاوەزنانی بنه ماڵەی کورده مادەکا نیشیان فریودابو، داریوش به خۆیاهه لدەڵێ وئەبێژێ: کاتێ: فەروەرتیشیان گرت، هێنایانه لای من، منیش لوت و گۆی و زمانی ئەوم بڕی و چاویشم لەکالان هێنادەرێ، جاده ستورم دا به زنجیر له دەرباری منا بی به ستنەوەو خەڵک بانگ که نه ته ماشای. لەپاشان فەرمانم دا له ئیکباتانا بیکەن بەسەرنوکی سەرنێزه وەو ئەوانەی وائه ویان ئەویست، له ناو قەڵای ئیکباتاناگشتم له قه ناره دان[۱]. سرنج راکێشه: حەمه رەزای پەهله ویش‌و ڕێژیمی دژگه لی ئەو پاتشا یا نەو ملهوره زۆر دارانە، هەربەو جۆره لەگەڵ پیاومه زنان و شۆڕشگێرانی کوردائه جوڵایەوه، پێشوا قازی محه مه دو سەدری قازی و حه مه حوسین خان و... ئەوانی بەتاوانی ئەوەی لەسه رمافی خوراوی گەلی به شەرەفی کوردکه له وراسا بون‌داوای مافی رەوایی ئنسانی و شەرعی کوردیان دەکرد، لەچوارچرای مەهابادی موکریانا له قەنارەی دان و شەهیدی کردن، وه له شی شه هیده کانی سولەیمانی موعینی و مەلا ئاواره وکاک سمایلی شەریف زادەی،شار، به شارو بەگوندانا بۆچاوترساندنی گەلی کورد ئەگێڕا.

حه مەرەزای په هلوی دەرکراو، نەی ئەزانی خودای گەلی کورد تەفرو تونای ئەکات و گەلی ئێران بەکورد و پارس و تورک و بەلوچ و ئەوانی ترەوه به تف وله عنەت و ئەڵا هوئه کبەر وتن به شەق لەکوردستان و ئێران دەری ئەکه ن و بەرد ئه دەن به هێلانەی بۆگەنیا.

بنواڕه: ئەگێڕنەوه،که مبوجیبەکاتێ له میسر بووه، خەون ئەبینێ وا بەردیابووەته جێ نیشینی،ئەویش بەپرکساسپ کەیەکێک لەدەرباری یان بووه ئەبێژێ: خەونێکی وام دیوه ئەبێ

۱ـکتێبی دەرسی مێژوی ئێران به رله ئیسلام چاپی ۱۳۵۹ هەتاوی و ۱۹۸۰ زایینی و ۲۵۹۲ کوردی روپه رەکانی ۱۱۰ تا ۱۱٦ کەله ساڵی سێهه مینفێرکردنه کانی پۆلی ناوه ندی گشتی دا، ئه خوێندرێ.

۲۰۸ ـ شه پۆل

بڕوی بەردیای برام لەناو بەری، پڕکساسپیش بەردیا. لەناو ئەبا هەندێ نوسیویانە،کە بەردیای لە دەریای ئێری ترەداخنکاندوەو هەندێکیش لایانوایـە: لە نـەچیرگەدا بەردیـای کـوشتو وە، ئەگێڕنە وە: ڕۆژێک کە مبوجییە لە ناو کۆڕێک لە پیاوەمزنانی پارسائەبێ کەکرز یوس پاتشای دیل کراوی لیدی وپڕکساسپیش لەوێ دەبن ئەپرسێ: منو کورشی باوکمتان پێچونە؟ پارسە کانیش: تۆلەکورش بەرزتری، چونکا تۆ بەسەر سەرزە وینی فە رمانروای کورش و سەرزەوی میسرو زرێوارو دەریای ئەم ناوە ناوانە، فەرمانرەوایی ئەکەی‌و دەستت‌ئەڕوا ـ کە مبوجییە وەک کە متیار گۆێ بوئەو قسەشل ئەکاوزۆری پێی خۆش ئەبێ،پاشما وەیەک ڕۆژێکیان کە مبوجییە لە پڕکساسپ ئەپرسێ ئەرێ تۆمنت پێ چۆنە؟ ئەویش ئەبێژێ پێم چونی:گەلی ئێران تۆیان لابێهۆش وکەم ئاوەزە وهۆشت بە نیشتمان وزێد داری یەوەنییە. ئەویش تورە ئەبێ و ئەڵێ: «پارسییان ڕۆژێک وادە ڵێن و ڕۆژێ تر وا، وازوازین.

خۆت داوەری پکە، ئێستامن پێشانت ئەدەم! بنوارە بۆکوڕەکەت ها! ها! لە وسەری ئەو ڕارەوە، ڕاوەستاوە، تیرێکی بۆدەها وێژم ئەگەر ڕاستلە ناو دڵم دا بزانە پارسیان ڕاست ناڵێن، بەڵام ئەگەر لێم نەداقسەی ئەوان ڕاستە، تیرێکی تێ هەڵکرد ودای لەناوەڕاستی دڵی کوڕەکە، جێ بەجێ کەوت و مرد، کە مبوجییە دەستوری دا زگیان هەڵدڕی دیتییان واتیرەکە لە ناوە ڕاستی دڵی ئەوکوڕە چەقیوە.

ئەڵێن: گۆماتاکەبەم هەوا ڵەی زانی ناردی پڕکساسپیان بانگ کردە لای خۆی وزۆری دڵ خۆشی دایەوە، بەڵێنی پارە وپلەو پایەی پێداو داوای یارمەتی لێکرد، ئەڵێن پڕکسـاسپ ڕازی نەبو، خەیانەت بەنەتەوەی خۆی بکات، ڕۆژێکیان کەئەی ویست قسە بۆئێرانـییەکـان بکات، نە بەسودی مادەکان بەڵکو بەسودی هەخامنشیان قسەی کردو لەترس بە دیل گـرتن لەبەرزاییەکەوە، خۆی هەڵداشت و ملی شکاو مرد [1]

---

۱ ـ کەچی لە ئەفسانە کانائە خۆی نینە وە، ڕۆژێک ئاستیاگ و هارپاک کە لە کوردە مادە کان بون دمەقاڵەیان ڵێ پەیائە بێ وئاستیاگ‌شا، رق لە هارپاک هەڵدەگرێ لەوە زیری ئەخاو بەوەش واز ناهێنێ و پاشماوە یەک میوانییەک سازدە کاو میرو مەزنانی کوردە مادەکان لەو میوانییە دابە شدار ئەبن، ئـاستییاگ، بـەنهێنی دەسـتور ئـەدا کـورە چکوڵەکەی هارپاک بد زن و سەری ببرن و گوشتە کەی ببر ژێنن، لەوچاخەدا واباو بووە، بەرخی سپی‌و کارژیلەی گوشت ناسکیان سەرئە بری و تیکە تیکە، ئەیان کرد بە درودالێ ولقی دار چاڵوکەوەو ئەیاننا، ناو تەنوری گەرمی تازە نان

۲۰۹ ـ باوی کور دەواری

ئەڵێن ئاستییاگ خوی ئاغادێی، کوردە واری جارانی هەبووە، چڵون ئاغاد ییەکان، نەیان ئەهێشت نوکەرو دەس‌و پیێ وەندەکانیان بچنە دیوەخان ئەبولە پاشخانە و دەرێ راوەستن‌وتە نانەت ئەگەرکارێکیان بەوانەهەبوایێ هەرایان دەکرد ئا!کێی لەوێ‌یە، کوت و پڕپیاوێک ئەهاتەژوورێ‌و لەبەر درگا، ڕەق وەک داری ویشک رادە وەستا، ئاغاش دەستوری پێ ئەدا ئابڕۆ چابێنە ئابڕو، ئەوکارە پکە، ئەویش‌ئەی وت‌بڵێ قوربان‌و وەدەرئە کەوت. ئاسیتیاگیش هەروالەگەڵ پارسەکانا جولاوەتەوە، کورش باوەکولە دایکەوە ماد زادە بووە، بەلام بە مە قەڵس و تووڕەو لە سەردڵی گرانبووە. ڕۆژێک کە للە ڕەقی ئەکات لە ئاستییاگ ڕوش هەڵدەگەڕێ و زیز ئەبێ و دوای پێکە وەنانی هێزێک دەس ئەکابە تالان و بڕۆ و دزین و کوشتنی مرۆڤ‌گەلی ئاستییاگ، کارئەگاتەڕادەیەکی وائاستییاگ هەروەک چۆن هەڵکەوت و روداوی دنیا حەمە رەزای پەهلەوی والێ کرد کە لە ساڵی ۱۳۵۷ هە تاوی و ۲۵۹۰ کوردییا شاپوری بە ختیار بکاتە سەرۆک وەزیروبی هێنێتەسەرکار، ئەویش ناچار ئەبێ هارپاک بێنێتەوە، سەرکارو دەسە لاتێ زوری بداتێ، سەرئەنجام هارپاک لە بنەوەلە گەڵ کورشائەسازێ‌و خە یا نەت بەئاستییاگ‌و بنە ماڵە ی خۆیی ئەکات و دە سەلاتی ئێران و کوردستان ئەکە وێتە دەس کورش، بۆییێ لە کوردەواریدا؛ لەکە و ناراوە، و تویانە: دار تا هۆرەی لەخۆی نەبێ ناقەڵشێ! ئەشێ بزانین ئاستییاگ یا ئە ژی دەهاک کە بە ئان قەست ناوە کەیان گۆڕیوە وکرد و یانە بە زوحاک و مێژوە کەشیان شێواندوە هەرئە و ئاستییاگە مادە یەکە لە (۵۵۰-۹۴۰) بە رلە زاین ژیاوەو میرو مە زنی کوردستان و ئێران بووەو لە گەڵ هارپاکانە سازاوە و هارپاک خەیانەتی پێی کردوە.

پێوە دراو، بەوجۆرە پیاوەکانی ئاستیاگ گۆشتی کورە گچکەکەی هارپاکیان بر ژاندو لەکاتی فراین خواردنا ئەوگۆشتەیان لەپێش‌دەمی داناو ئەویش کە لەسەر سفرەبو دەسی کردبخواردنی لەپاش نان خواردن ئاستیاگ روی کردە هارپاک پێی وت واوالێکراو ئاوا گۆشتی کوری خۆتت دەرخواردئەدەم، جا برۆ هەرخۆت قەف‌و گف‌پکە. بەریوایەتێک سەری کورەکەی بەکاڵی، بەسەرو کاکوڵەوە، بۆئەنێنە ناو بشقابێکی سەرنراوەو لەبەردەمی دای ئەنێن کاتێ هەندێ لەگوشتی کۆرەکەی ئەخوا، لە زاری خۆش نایێ دەس ئەبا سەری ئەو بشقابە هەڵدەگرێ، چاوی‌بە سەرو چاوی کورەکەی ئەکەوێ کسپە لە دڵی دێ، تف لەزاریدا ویشک ئەبێ و چاوی بە مۆڵە ق ئەوێستێ و خانەنشین ئەکەوێ (شە پۆل).

Dr.Mohammad Saleh Ebrahimi

سرنج راکێشه له ئه‌فسانه دا هه یه له‌و ده‌مه‌دا وا (به‌ختونه‌سر) جوله‌که‌کانیی له زیندانیی با بول په ستاوتبو، ڕوژێك به ندییه کان به ڕئه ده‌نه حه‌وشه، گۆیا جوله که‌یه کی خۆوێژوده‌نگ خوشی وه ك حه‌سه‌ن زیرك له‌وێ به‌ند ئه‌بێ، به‌ندییه کان پیێ ده لێن: یه ك دو به‌ندو باو قام و گۆرانیمان بۆبلێ ئه‌ویش که ده‌سی به چلێ دار زێتونه‌وه ئه بێ، له وه‌لاما ئه‌بێژێ، من چۆن گۆرانیم بۆدێ که‌له‌زێدونیشتمانی باو باپیری خۆم ئورشه‌لیم دورم! دیاره‌ئه‌م هه‌ستی نیشتمان و یستییه له که‌و ناراوه له‌ناو جوله که کاناهه‌بووه.

نوکته: له‌مێژودانوسراوه: جوله که کان له‌و سه‌روبه‌نده‌دا پاره و دراوێکی زۆرو زه‌وندو کیژو ڵه‌یه کی زۆرجوان و نه خشیلانه‌شیان به ناوی (ئه‌ستێر) دا به‌کورش، جادوای ئه‌وه کورش بو به زاوایان پیان وت پول‌وچه که‌مه‌نی له‌ئێمه، له‌توش ئازاد کردنی جوله که کان و ناردنه‌وه‌یان بۆسه‌ر زوینی فه‌له‌ستین، ئه‌ویش زۆر که‌لله شه‌ق بو، هه‌ڵی کوتایه سه‌ر زیندانی با بول، گشت به ندییه کانی ئازاد کرد. لام وایه: ئه‌وه که‌حه مه ره‌زای په هله‌وی له جه‌ژنی تاجگوزاریدا له سه‌رقه‌وری کورش وتی: کورش تۆبخه‌وه ئێمه بێدارین بۆئه‌وه بووه که هه‌ردوکیان پیاوی جو بون وئه سپارده که‌یان یه کی گرتۆته‌وه[1-2].

ناوی میرو پاتشایانی ماد:

١ ـ دیاکۆ = *Diaukku* □ ـ دیوکس. دییاکۆ: یه که‌م کورده، مادێك بووه، که هۆزی ماد ئه‌وی هه‌ڵبژار دوه‌و کردویانه ته میرو مه‌زنی خۆیان، دییاکۆ زۆر شیاوانه توانیویه تی گه‌لی ئازاو قاره‌مان و نه‌به‌زی ماد، یه ك خاو هاودنگیان بکات‌و گه‌لێك پێك بهێنێ‌و بۆماوه‌ی ٥٣ پاتشایی بکات.

١ـ ئه‌بێ ئه‌مه‌ش بزانین ناوی فه‌له‌ستین له‌رۆژگاری سه‌لاحه‌ددینی ئه‌یووبی *Calahuddin iayaubi* قاره‌مانی مه‌زنی کورد، که‌وتۆته سه‌ر زار، چونکا ئه‌وواژه له‌فه‌له‌ئه‌ستێنه‌وه‌ها تووه، کورده‌کان به‌مه‌سیحی ده‌ڵێن: فه‌له، له‌پێشا فه‌له‌کان ئه‌وشونه‌یان له‌عه‌ره‌بان ئه‌ستاندبو، له‌جه‌نگی خاچ په‌رسته‌کانا پێشمه‌رگه‌کورده‌کانی سه‌لاحه‌دین، له‌ساڵه‌کانی ٥٨٣ تا ٥٨٨ی کۆچی له‌فه‌له‌کانیان سانده‌وه‌و له‌وده‌مه‌وه‌ئه‌وشوێنه به‌فه‌له‌ستین ناوئه‌برێ. سه‌لاحه ددین له ٥٣٢ی کۆچییاها تۆته‌جهان و له ساڵی ٥٨٩ی ی کۆچییاله ته‌مه‌نی ٥٧ ساڵیدا کۆچی دوایی کردوه.

٢ـ هه رچه‌ند ده‌ڵێن ١٥ قه‌رن به‌ر له‌زاین فه‌له ستین به ده‌س فیرعه‌ونی میسره‌وه بوه (شه پۆل).

گڵکۆی، فه روه رتیش «باوکی، دییاکو» به پێی قسەی هیری‌دوت مێژو نوسی یۆنانی و هەندێ مێژو نوسانی‌تر له ناو، غاری = فەقره قا= یان (فەرهادگا)ی، گـوندی، ئـیندر قـاش ده کیلومیتری - باکوری شاری «مەهاباد» لای با شوری، زرێواری چی چست، «ورمێ» یه.

له سێ فرسه خی باکوری غەربی مهاباد کۆنه شارێک به ناوی (دریـاز) هـه یه کـه: راولینسن *Rawlinson* و بتلمییوس لایان وایه دارایاس و داراشاو یەو یه کێکه لەشارەماد- ه کان. ئیندرقاش.

٢- فەروەرتیش = فرائه رتس.

٣- هووخشەتەر =کیا کسار.

۴- ئیختوویگو = ئاستییاگ = ئەژیده هاک.

مێژو دەنوسێ: فەروەرتیش پەرەیێ زۆری به سەرزه وینی فەرمانرەوایی خۆیداوە، هۆزی پارسی بەردەس کردوه، که له با شوری (جنوب) و با شوری ڕۆژ ئاوای تێرانابون.

ئەڵێن: فەروەرتیش لەساڵه کانی ٦٠۴ بەرله زاین که شالاوی برده سەرخاکی ئاشۆر، ئیرپخه =کەرکوک‌و چەن شاروگوندی تری گرتووه، دوای کوژرانی فەروه رتیش له شەرێ ئاشۆریانا، هووخشه تەربووەته جێێ نیشی باوکی‌و له ساڵه کانی ٥٨٥ تا ٥٩٠ بە رلەزایینی لەگه ڵ ئالیاتس میری لودیه بو به شه ڕیانو ئەوشەڕه شەش ساڵ ده خایەنێ، ڕۆیکیان ڕۆژ دەگیرێ، خەڵکه که وائەزانن به هۆی ئەو جەنگەوه، خوا ڕۆژی گرتووەوکەو تونه تەبەرقارو قینی خودا، هەمونیگەران ئەبن‌تا (بخت النصر) پاتشای بابل ناونجیان ئه کاو ئاشتی ئه کەنو ئەم ئاشتییه به: ئاشتی ڕۆژگیران ناو داره. بەم هۆیەوه هەندێ خاکی لودیه کەوته بەر فەرمانرەوایی هووخشه تەر، بەم جۆره: سەرزەوی ماد له ئاسیای کچکەوه تازێ و چه مـی قـزڵ ئیرمـاق (هالیس) پەرەی ساندووەو پاش چەن جەنگ، بەسەر ئاشۆر بانی پاڵیشا زاڵ بووەو لەساڵی ٦١٢ به رله زاین شاری نەی نەوا پێته ختی ئاشۆره کانشی گرتوەو وئەوساڵه بووەتەسەرەتای مێژوی کورده ماده کان که لەوکاته دائیمپرا توری مه زنی خۆیان دامه زراندو ئەونەی تر سەرزەوینی فەرمانرەوابی ماد پەرەی ساند. کاتێ ئیختوویگو = ئاستییاگ دوایی مردنی باوکی هاته سەر کار نیشتـمانێکی پانو بەرین و زۆرو ساماندارێ بۆجێما، بەڵام به بۆنەی خەیانەتی هار پاکی خزمی دوایان بڕا.• شەپۆل •